

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1917.

Treść: (№ 71.—76.) 71. Rozporządzenie, dotyczące poświadczenia transportowego dla szmat. — 72. Rozporządzenie, w sprawie obrotu starymi patronami strzelniczymi. — 73. Rozporządzenie, w sprawie poświadczeń transportowych dla kiszek wołowych. — 74. Rozporządzenie, w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odłogiem gruntów rolnych z wiosną 1917. — 75. Rozporządzenie, w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przez pocztową kasę oszczędności. — 76. Obwieszczenie, dotyczące stóp wynagrodzenia za pewne oznaczone materiały, zawierające azot.

71.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i za zgodą Ministra wojny z dnia 26. lutego 1917,

dotyczące poświadczenia transportowego dla szmat.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przesyłki szmat wszelkiego rodzaju z wełny, bawełny, szmat półwełnianych, lnianych, konopnych, jutowych itd. (wyjąwszy jedwab), tudzież przesyłki przeznaczonych do przeróbki starych części ubrania, jakoteż szmat pakunkowych, wkońcu przesyłki starych powrozów, lin, postronków i t. p. jak niemniej przesyłki nowych odpadków sukna wszelkiego rodzaju wolno kolejom żelaznym lub przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do przewoza tylko wówczas, jeśli do dokumentów

przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione według przepisane go w załączniku formularza przez Centralę dla szmat, stow. z ogr. por. w Wiedniu, I., Seitzer-gasse 1.

Nie potrzeba takich poświadczeń dla przesyłek zarządu wojskowego, dla przesyłek z zagranicy celnej, z Węgier i z Bośni i Hercegowiny.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia i zarządzeń wydanych na jego podstawie, będą władze polityczne I. instancyi karały grzywnami do 5000 K lub karami aresztu do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega surowszemu postanowieniu karnemu. Kto przy takim czynnie współdziała, ma być w ten sam sposób ukarany.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

Forster wtr.

Urban wtr.

Serya....., Nr.....

Poświadczenie transportowe dla szmat.

Imię i nazwisko wysyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

.....kg szmat

w czasie od ..... do ..... 191.

z (nazwa stacji nadania) .....

do (nazwa stacji przeznaczenia) .....

(koleją lub okrętem parowym) pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy)

Centrala dla szmat stow. i ogr. por.

....., dnia..... 191..

Pieczęć
urzędowa
stacji
nadania.

Poświadczenie to należy dołączyć trwale do dokumentu przewozowego.

Dołączenie poświadczenia należy uwidocznic w dokumencie przewozowym.

Poświadczenie odbierze stacja przeznaczenia.

(Nadawca winien wypełnić, odłączyć i przesłać natychmiast do Centrali dla szmat.)

Serya....., Nr.....

Do

Centrali dla szmat, stowarzyszenia z ogr. por.

w Wiedniu, I., Seitzergasse 1.

Niniejszem potwierdza się urzędownie, że w dniu..... 191. nadał(a) tutaj

.....kg szmat

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania nadawcy) .....

do (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....
(Podpis nadawcy.)

Pieczęć
urzędowa
stacji
nadania.

72.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie obrotu starymi patronami strzelniczymi.

§ 1.

Starych patronów strzelniczych (granatów i szrapneli) i starego materiału żelaznego, który zawiera takie patроны, nie wolno puszczać w obrót ani przerabiać bez poprzedniego fachowego przesortowania i rozsadzenia patronów przez organ wojskowy.

§ 2.

Zabrania się tedy oddawania starych patronów strzelniczych (granatów i szrapneli) i starego materiału żelaznego, który takie patроны zawiera, innym odbiorcom aniżeli organom wojskowym.

Zakaz ten nie stosuje się do oddawania wspomnianego materiału tym handlarzom starego żelaza, którzy wykażą się zapewnieniem komendy wojskowej, że patроны strzelnicze wysortowane przez nich z pośród zapasów zostaną przed dalszą sprzedażą rozsadzone przez organ wojskowy.

§ 3.

Kto patроны strzelnicze (granaty i szrapnele) i stary materiał żelazny, który takie patроны zawiera, oddaje do miejsca, które wedle tego rozporządzenia do ich objęcia nie jest uprawnione albo kto wbrew postanowieniom tego rozporządzenia materiał taki obejmuje, w obrót wprowadza lub przerabia, będzie karany przez polityczną władzę I. instancji grzywną do dwustu koron lub aresztem do czternastu dni, o ile czyn według obowiązujących ustaw nie podlega karze surowszej.

§ 4.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Handel wtr.

73.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie poświadczeń transportowych dla kiszek wołowych.

Na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym wolno podejmować się przewozu kiszek wołowych do miejscowości położonej poza obszarem administracyjnym odnośnej politycznej władzy krajowej tylko wówczas, jeśli do dokumentów przewozowych dołączono dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe, wystawione przez polityczną władzę powiatową według przepisanej w dodatku formularza.

Nie potrzeba takich poświadczeń dla przesyłek zarządu wojskowego oraz dla przesyłek z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny i z zagranicy cłowej.

Przesyłki, które już zostały do zakładu transportowego dostawione, nie podpadają pod te postanowienia.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia będą władze polityczne I. instancji karły grzywnami do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn według istniejących ustaw nie podlega surowszej karze.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinić wtr. Forster wtr.

Handel wtr. Urban wtr.

Höfer wtr.

Poświadczenie transportowe dla kiszek wołowych.

Imię i nazwisko posyłającego .....

w ..... jest uprawniony do przewiezienia

..... kg (rodzaj towaru)

a to w czasie od ..... do .....

z (nazwa stacyi wysyłkowej) .....

do (nazwa stacyi przeznaczenia) .....

(koleją, okrętem parowym) .....

pod adresem (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania odbiorcy) .....

.....

C. k. Starostwo .....

Magistrat miasta .....

....., dnia .....

.....
(Podpis.)

Poświadczenie to należy doczepić trwale do dokumentów przewozowych.
Dodanie poświadczenia należy w dokumencie przewozowym zaznaczyć.
Poświadczenie odbierze stacya przeznaczenia.

74.

Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 26. lutego 1917,

w sprawie zabezpieczenia robót około uprawy roli oraz uprawy leżących odłogiem gruntów rolnych z wiosną 1917.

Na mocy rozporządzeń cesarskich z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 199, i z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządzają się, co następuje:

I.

Zabezpieczenie robót około wiosennej uprawy roli w roku 1917.

§ 1.

Każdy rolnik (właściciel gruntów, dzierżawca, użytkowca itd.) jest obowiązany wszystkie swe nadające się do uprawy grunta rolne, o ile nie są już uprawione, poddać uprawie wiosennej a w razie potrzeby uprawie dodatkowej.

Polityczna władza powiatowa może na wniosek komisji dla żniw zezwolić na wyjątki od tego obowiązku co do tych gruntów rolnych, których uprawa z powodu ich małej wartości uprawnej lub z powodu ich wysokiego położenia albo z powodu przypadkowego, powstałego przez wojnę pogorszenia ich fizycznej właściwości roli jest oczywiście niemożliwa lub też z ogólnogospodarczych względów byłaby nieracjonalną.

§ 2.

Komisje dla żniw winny starać się o to, aby uprawa wiosenna została przeprowadzona na czas i całkowicie także w roku 1917.

W tym celu są komisje dla żniw w szczególności obowiązane:

1. do zbadania, które grunta nie są jeszcze uprawione a przede wszystkim, które z nich wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do służby wojskowej lub z powodu innych, wywołanych przez wojnę przeszkód potrzebują pomocy;

2. do sporządzenia planu dla robót przygotowawczych i dla obsiewu potrzebujących pomocy obszarów gruntowych i nadzór nad jego wykonywaniem;

3. do starania się o to, aby żaden nadający się do zasiewów wiosennych grunt nie pozostał nieuprawiony;

4. do przydzielenia sił robotniczych i pociągowych oraz sprzętów stosownie do §§ 3., 6. i 7. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, i do stawiania wniosków wobec politycznej władzy powiatowej stosownie do § 6., ustęp 2., tego rozporządzenia w brzmieniu artykułu I. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. września 1914, Dz. u. p. Nr. 252;

5. do pouczania rolników o wyborze gatunku płodów, które mają być uprawiane, o miejscu i sposobie sprowadzania nasion i środków nawozowych;

6. do zawiadamiania gmin o tych nieruchomościach, których uprawienie we właściwym czasie wskutek powołania ich właścicieli lub gospodarzy do pełnienia służby wojskowej lub wskutek innej, wywołanej sytuacją wojenną przeszkody dla ich właścicieli lub gospodarzy, nie może być zabezpieczone przez same tylko zarządzenia, przewidziane pod l. 4. lub 5. tego paragrafu;

7. do stawiania wniosków wobec politycznej władzy powiatowej co do gruntów, które mają być stosownie do § 1., ustęp 2., wyjęte od obowiązku uprawy;

8. do przedkładania politycznej władzy powiatowej sprawozdań o spostrzeżeniach, na podstawie których byłyby wskazane szczególne zarządzenia ze strony rządu.

§ 3.

Roboty przygotowawcze i zasiew wspomnianych w § 2., l. 6., gruntów, o ile polityczna władza powiatowa nie zezwoliła na wyjątek stosownie do § 1., ustęp 2., są obowiązkiem gminy. Gmina ma prawo domagać się zwrotu połączonych z tem faktycznych kosztów z dochodu, osiągniętego z uprawionych przez nią pól.

II.

Uprawa leżących odłogiem gruntów rolnych.

§ 4.

Leżące odłogiem grunta rolne, nadające się do uprawy, na których uprawieni nie przedsięwzięli do dnia 15. kwietnia 1917 żadnych robót przygotowawczych do zasiewów wiosennych, jakkolwiek rola ze względu na stosunki wilgoci do tego się nadaje, może gmina, na której obszarze grunta te się znajdują, użyć aż do czasu żniwa celem uprawy tych plonów, które służą na pożywienie dla ludzi lub zwierząt.

Jeżeli gmina nie uczyni użytku z tego prawa do dnia 23. kwietnia 1917, to polityczna władza powiatowa może zezwolić gminom sąsiednim lub trzecim osobom na uprawę tych gruntów.

Każda gmina jest obowiązana przedłożyć najdalej do dnia 25. kwietnia 1917 politycznej władzy powiatowej wykaz wszystkich tych gruntów na swym obszarze, które nie zostały uprawione.

Jeżeli stosunki miejscowe tego wymagają, może polityczna władza krajowa zmienić powyższe terminy dla swego obszaru administracyjnego lub pewnych części tego obszaru.

§ 5.

Postanowienia § 4. nie mają zastosowania wcale albo mają zastosowanie tylko z czasowem ograniczeniem prawa do uprawy, jeżeli właściciel do dnia 31. marca 1917 doniesie politycznej władzy powiatowej i wobec niej uprawdopodobni, że grunt ma być w roku 1917 uprawiony albo na takie cele użyty, które uprawę wykluczają zupełnie albo wykluczają ją od pewnego oznaczonego czasu.

Polityczna władza powiatowa ma, unikając wszelkiej zwłoki, zawiadomić o tem gminę i proszącego, czy uprawa gruntu jest dopuszczalna albo o ile należy ją ograniczyć.

§ 6.

Jeżeli leżący odłogiem grunt rolny zostanie według § 4. objęty do uprawy przez gminę albo pozostawiony do uprawy osobie trzeciej, to należy grunt ten uprawić natychmiast i to według wskazówek komisji dla żniw.

Pielęgnowanie uprawianych plonów i przeprowadzenie żniwa pozostaje pod nadzorem komisji dla żniw.

§ 7.

Uprawiający może poczynić wszelkie zarządzenia, potrzebne dla należytego gospodarowania na gruncie. Przysługuje mu prawo dostępu i dojazdu po cudzych drogach prywatnych. Uprawiającemu jest dozwolony dostęp i dojazd po cudzych gruntach dla celów gospodarczych o tyle, o ile jest to możliwe bez dotkliwej szkody dla cudzego posiadania.

Przez prowadzenie gospodarstwa na gruncie nie można jednak ograniczać istniejących praw drogi.

Polityczna władza powiatowa może udzielać wskazówek, nadających się do zapobieżenia przeszkodom w komunikacji i w prowadzeniu gospodarstwa.

§ 8.

Dochód uzyskany z uprawy gruntu (§ 4.) przypada uprawiającemu.

Właścicielowi nie przysługuje żadne prawo do tego dochodu. Roszczenie odszkodowawcze do uprawiającego przysługuje mu tylko o tyle, o ile uprawiający dopuścił się zawinienia przy wykonywaniu prawa uprawy.

Po zebraniu plonów gaśnie wszelkie prawo uprawiającego do używania gruntu.

W razie potrzeby wyda komisya dla żniw postanowienia co do czasu żniwa (§ 6.).

§ 9.

Uprawa nie dotyka istniejących zobowiązań właściciela do umarzania ciężarów, jakie ciążyą na gruncie.

§ 10.

Pozbycie lub wydzierżawienie gruntu pozostaje bez wpływu na prawa uprawiającego.

§ 11.

Postanowienia §§ 4. do 10. mają zastosowanie także do gruntów, wymienionych w § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352, a przeznaczonych na zabudowanie (place budowlane), na których do dnia 15. kwietnia 1917 względnie do ustanowionego przez polityczną władzę krajową innego terminu ani sam właściciel gruntu ani ten, komu polityczna władza powiatowa grunta te do uprawy przydzieliła, nie przedsięwziął żadnych robót przygotowawczych w celu uprawy.

§ 12.

Gruntów, na których uprawę polityczna władza powiatowa zezwoliła osobom trzecim stosownie do § 4. tego rozporządzenia lub stosownie do § 1. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352, nie wolno za zapłatą przekazywać dalej do używania.

III.

Postanowienia wspólne i postanowienia karne.

§ 13.

Organa służby techniczno-leśnej administracyi politycznej oraz w tych krajach, w których odbywają się operacye agrarne, organa władz agrarnych mają obowiązek wspierania politycznych

władz powiatowych przy wykonywaniu prawa nadzoru przysługującego im stosownie do § 9. rozporządzenia z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, oraz komisye dla żniw w przeprowadzeniu poruczonych im zadań.

§ 14.

W gminach, w których nie należy ustanawiać komisji dla żniw, wstępuje w miejsce komisji dla żniw naczelnik gminy co do jej obowiązków i uprawnień.

§ 15.

Przeciw zarządzeniom władz politycznych pierwszej instancji, wydanym w wykonywaniu tego rozporządzenia, jest wszelki dalszy tok prawny wykluczonym.

§ 16.

1. Grzywną do 5000 K lub aresztem do 6 miesięcy będzie karany, kto podaje daty nieprawdziwe w tym celu, aby spowodować ze strony władzy orzeczenie niedopuszczalności uprawy gruntu leżącego odlogiem przez kogoś innego albo orzeczenie czasowego ograniczenia takiej uprawy (§ 5.).

2. Grzywną do 1000 koron albo aresztem do jednego miesiąca będzie karany:

- a) posiadacz gruntu, który wprowadzie zaczął uprawiać grunt pod rośliny spożywcze albo pastewne, jednak zaniechał dalszej uprawy z własnej winy;
- b) osoba trzecia, która podjęła się uprawy gruntu leżącego odlogiem i zaniechała jej z własnej winy;
- c) kto w inny sposób nie zastosuje się do przepisów tego rozporządzenia lub zarządzeń władzy wydanych na jego podstawie lub działa wbrew tym przepisom lub zarządzeniom.

Postępowanie karne należy do politycznych władz powiatowych.

§ 17.

Przepisy, obowiązujące właściciela gruntu na podstawie tego rozporządzenia, mają także odpowiednio zastosowanie do dzierżawcy, użytkowcy albo do innych uprawnionych do używania.

§ 18.

Rozporządzenie to nie dotyka rozporządzeń ministerjalnych z dnia 5. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 200, z dnia 25. września 1914, Dz. u. p.

Nr. 252, i z dnia 11. października 1916, Dz. u. p. Nr. 352.

§ 19.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Clam-Martinic wlr. Handel wlr.
Schenk wlr. Höfer wlr.

75.

Rozporządzenie Urzędu dla wyżywienia ludności, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 27. lutego 1917,

w sprawie dokonywania wypłat na rachunek c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przez pocztową Kasę oszczędności.

§ 1.

Począwszy od dnia 28. lutego 1917 należy wszystkie wypłaty, których asygnata wychodzi od c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności, dokonywać za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności.

§ 2.

Wyjęte od tego rodzaju dokonania wypłaty są:

- a) wypłaty na rzecz uprawnionych do poboru, mieszkających zagranicą;
- b) wypłaty, które muszą być dokonywane rzeczywiście w złocie i
- c) wypłaty na rachunek Węgier, władz wspólnych i organów autonomicznych.

§ 3.

Dla wypłat wymienionych w § 1., które mają być realizowane w obrocie przekazowym c. k. pocztowej Kasy oszczędności, jest organem likwidującym Departament rachunkowy c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności. Temu Departamentowi rachunkowemu należy w myśl rozporządzenia z dnia 8. stycznia 1911, Dz. u. p. Nr. 4, doręczać także przeznaczone dotąd dla wypłacających kas wygotowania sądowych uchwał na zajęcie i uchwał przekazujących (zakazów dla dłużnika trzeciego), o ile doręczenie takie na wniosek egzekwującego wierzyciela według § 295. o. c. ma być w ogólności przedsięwzięte.

§ 4.

Pozatem mają odpowiednie zastosowanie do wspomnianych wypłat przepisy §§ 5., 6., 7. i 9. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, z tą zmianą, że ewentualne reklamacje należy zawsze wystosowywać do wymienionego w § 3. Departamentu rachunkowego.

Spitzmüller wtr.

Urban wtr.

Höfer wtr.

76.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami i za zgodą Ministerstwa wojny z dnia 27. lutego 1917,

dotyczące stóp wynagrodzenia za pewne oznaczone materiały, zawierające azot.

I.

Na zasadzie postanowień rozporządzeń wykonawczych z dnia 14. listopada 1914, Dz. u. p.

Nr. 326, i z dnia 14. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 117, do ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, o świadczeniach wojennych, do §§ 18. i 24., ustanawia się z mocą obowiązującą od dnia 1. marca 1917 następujące stopy wynagrodzenia:

- a) za 100 kg czystego amoniaku w zgęszczonej (amoniakowej) wodzie gazowej z conajmniej 15°/_o-ową zawartością amoniaku . . . 145 K,
 b) za 100 kg azotu w siarczanie amonowym (bez opakowania) . . . . . 190 K.

II.

Z powodu niniejszego obwieszczenia tracą moc obowiązującą stopy wynagrodzenia, ustanowione w § 1., punkt 2. i 3., obwieszczenia z dnia 27. maja 1915, Dz. u. p. Nr. 141.

Georgi wtr.